

Түркістан облысы Келес ауданы
«№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесі

Құқықбұзушылық пен қылмыстың алдын алу жұмысы бойынша

2021-2022 оқу жылы

ТУРКИСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ АДАМИ
ӘЛЕУЕТТІ ДАМУ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
КЕЛЕС АУДАНЫНЫҢ АДАМИ ӘЛЕУЕТТІ
ДАМУ БӨЛІМІНІҢ
«№52 С.БЕГАЛИН АТЫНДАҒЫ
ЖАЛПЫ ОРТА БІЛІМ
БЕРЕТІН МЕКТЕБІ»
коммуналдық мемлекеттік
мекемесі

Коммунальное государственное учреждение
«ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СРЕДНЯЯ
ШКОЛА
№52 ИМЕНИ С.БЕГАЛИНА» ОТДЕЛА
РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО
ПОТЕНЦИАЛА КЕЛЕССКОГО РАЙОНА
УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ
ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА
ТУРКЕСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ

БҰЙРЫҚ
Қаратал ауылы

№202

ПРИКАЗ
«04» «09» 2021 жыл

"Кәмелетке толмаған жасөспірімдер арасында құқықбұзушылық пен қылмыстық жағдайды болдырмаудың және өзіне - өзі қол жұмсаудың, зорлық-зомбылықтың алдын алу" туралы

1. Мектепте "Кәмелетке толмаған жасөспірімдер арасында құқықбұзушылық пен қылмыстық жағдайды болдырмаудың және өзіне -өзі қол жұмсаудың , зорлық -зомбылықтың алдын алу" бойынша оқушылар мен ата-аналар, мұғалімдер арасында түсіндірме жұмыстары жүргізілсін.
2. Мектепшілік құрылған мобилдік топ мүшелері кәмелетке толмаған жасөспірімдер арасында құқықбұзушылық пен қылмыстық жағдайды болдырмаудың және өзіне -өзі қол жұмсаудың , зорлық -зомбылықтың , қанғыбастықтың алдын алу бойынша күндізгі және түнгі рейдтік іс-шаралар ұйымдастырсын.
3. Кәмелетке толмағандар және жастар арасындағы құқықбұзушылықтың, өзіне -өзі қол жұмсаудың, зорлық -зомбылықтың алдын алу, анықтау және болдырмау мақсатында дер кезінде әлеуметтік оңалту жұмыстарын жүргізу психологиялық көмек көрсету мектеп педагог психологы Б. Кенжебаеваға жүктелсін.
4. Кәмелетке толмағандар және жастар арасындағы құқықбұзушылықтың, өзіне -өзі қол жұмсаудың, зорлық -зомбылықты болдырмау мақсатында оқушыларды мектепшілік ақысыз үйірмеерге тартылсын.
5. Осы бұйрықтың орындалуына бағылау мен басшылық жасау жауапкершілігі директордың тәрбие ісін басқару орынбасары М.Кузенбаеваға жүктелсін.

Г. Бекжанова

**№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі
бойынша құқықтық тәрбие аясында жүргізілетін жұмыстар жоспары
2021 -2022 оқу жылы**

№	Іс-шараның аты	Мерзімі	Түрі	Іс-шара кімнің /қай сыныптың/ қатысуымен өтеді	Жауаптылар
Құқық бұзушылықтың алдын алу бағытындағы жұмыстар					
1	«Жасөспірім», «Түнгі қала» жедел-алдын алу іс-шарасына қатысу мобилдіді топ құру/	тамыз 2021 ж.	Түнгі уақытта ішкі істер қызметкерлерімен бірлесіп, кезекшілік атқару.	МК әкімшілігі, Мұғалімдер	ДТІЖО Кузенбаева М
2	Оқушылар, ішкі істер бөлімі, ауыл имамы, медицина қызметкерлерімен кездесу	қыркүйек наурыз	сұрақ-жауап кездесу	8-11 сынып	ДТІЖО Кузенбаева М мектеп инспекторы Тоғызбаев Д Медбике Искакова З
3	Мектеп үйірмелері мен секцияларының жұмысын ұйымдастыру	қазан	Толық мәлімет беру /кесте/	1-11 сынып	Сынып жетекшілер Үйірме жетекшілері
4	«Құқықбұзушылыққа жоқ де»	қараша	Сұхбат	8-11 сынып	ДТІЖО Кузенбаева М Сынып жетекшілер
5	«Өз құқығыңды білесің бе?»	қаңтар	Дөңгелек үстел	7-11 сынып	ДТІЖО Кузенбаева М Сынып жетекшілер
6	«Мен құқығымды суреттеймін»	ақпан	сурет салу айдары	5-6 сынып	Көркем еңбек пәнінің мұғалімі Шуменов У
7	«Менің құқығым - менің	наурыз	Эсе байқауы	7-8 сынып	Қазақ тілі пәні

	байлығым»				мұғалімдері Тулекова Б Сейітжанова А
8	«Өзің таңдаған өмір»	Әр айда	тренинг сабақ	7-11 сынып	Педагог - психолог Кенжебаева Б
9	«Зорлық-зомбылықсыз әлемді қалай құруға болады?»	сәуір	пікір алысу	9-10 сынып	ДТЖО Кузенбаева М Сынып жетекшілер

Профилактикалық жұмыстар

1	Құқықбұзушылықтың профилактикасы мен құқықтық тәрбие беру жөнінде кеңес құру	қазан	отырыс	Оқушылар Сынып жетекшілер	ДТЖО Кузенбаева М
2	«Адам, үй, ағаш» әдістемесі	қыркүйек	диагностика	5-11 сынып	Педагог - психолог Кенжебаева Б Сынып жетекшілер
3	Мектепішілік рейд жұмыстарын жүргізу: 1.Сабаққа катысуды қадағалау	үнемі	рейд	1-11 сынып аралығы	ДТЖО Кузенбаева М
5	Сот үлгісіндегі сабақ ұйымдастыру«Менің құқықтық тәртіпті сақтау – басты міндетім»	қазан	сабақ	8-11 сынып	Оқушылар ұйымы
6	Мектеп оқушылары арасында құқық бұзушылық пен қылмыс жасаудың алдын алу жөнінде кеңес отырыстары	ай сайын	профилактик а лық кеңес	оқушылар	ДТЖО Кузенбаева М ІІБ қызметкері Тоғызбаев Д сынып жетекшілер Кенжебаева Б
7	ЖҚТБ, нашақорлық темекі шегушілік, ішімдікке қарсы анкета, сауалнама алу	тәрбие сағаты	тоқсан сайын	5-10 сынып	Сынып жетекшілер
8	Түнгі сағат 20.00 де кейін оқушылардың ата- анасының қадағаланусыз	рейд	Ай сайын	1-1 сынып	Мектеп әкімшілігі Сынып

					Кенжебаева Б
7	Ата-аналар арасында нашакорлықтың темекі шегудің зияндығы жөнінде дәріс оқу, тренингтер өткізу	желтоқсан	жиналыс	1-11	Сынып жетекші

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары:

М. Кузенбаева

№52 С.Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебіндегі мобильдік тобының кезекті қыркүйек айындағы отырысының

Хаттамасы №1

19.09.2021ж

Қаратал ауылы

**Қатысқаны: 51 оқушылар
20 мұғалім**

Күн тәртібінде:

- 1. " Қиын оқушылар деген кімдер? - ДТІЖО М. Кузенбаева**
- 2. " Айзен" тесті туралы. Педагог- психолог Б. Кенжебаева**

Бірінші мәселе бойынша ДТІЖО М. Кузенбаева сөзге шығып тәрбиесі «қиын» оқушылар қатарына кімдер жатады, мектептің ішкі тәртібіне бағынбайтын, сабақтан көп қалатын сабақ кезінде мұғаліммен қақтығысатын, көше кезіп күні түні қаңғыбастыққа салынып жүретін, өзінен кішілерге қоқанлоққы көрсетіп әлімжеттілік көрсететін, өзге оқушылардан ақша сұрап докжасайтын оқушыларды тәрбиесі қиын оқушыға жатқызып олардың ата-аналарына қызметтік хат жолдап, ата-аналарына ескерту жасалынатыны туралы түсіндіріп айтып өтті. Мектептің педагогикалық кеңесіне каралып оларды мектепшілік тәрбиесі қиын қиынға бейім тәуекелшіл оқушылар қатарына тізімге алынады сондай-ақ мектептің тіркеу журналына тізімге алынатынын түнгі мезгілде бейберекет жүрсе кешкі сағат 22:00 асып кеткен жағдайда ата-аналарынсыз жүретін оқушылардың ата-аналарына әкімшілік құқық бұзушылық шара қолданатыны туралы баяндады. Ата-аналарға әкімшілік құқық бұзушылық бойынша 111-бап қолданылады, онда айлық көрсеткіш бойынша он айлық есептен айыппұл салынатынын ескертіп өтті.

Өртүрлі мәселелерде мектеп психологі Б. Кенжебаева оқушылардыан « Айзен» тестінің алып зерттеу қортындысы бойынша тәрбиесі қиын қиынға бейім оқушылармен жұмыс жүргізу барысында мектепшілікке тізімге алынатын оқушылардың зерделеуі бойынша өтті.

Мектеп тәлімгері Ш. Анаркүл оқушыларға мектепте ұялы телефон ұстауға рұқсат жоқтығы туралы айтып өтті

Қаулы:

1. Оқушылардың сабаққа келуі және кешікпеуі қатаң қадағалансын.
2. Мектепке ұялы телефон алып келуге тиым салынсын.
3. Тәрбиесі қиындық келтіретін оқушылар мектепшілік тізімге алынып, олардың тәрбиесіне жеке қоғамдық тәлімгер бекітілсін.
4. Сынып жетекшілер мен ата-аналар арасында тығыз байланыс орнатылсын.

Мектеп директоры:

Г. Бекжанова

Хатшы:

А. Таскулова

№52 С.Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебіндегі мобильдік тобының кезекті желтоқсан айындағы отырысының

Хаттамасы №

Қатысқандары: 30 ата-ана

Күн тәртібінде:

1. Желтоқсан айында жүргізілген рейдтік шаралардың қорытындысы баяндамашы М. Кузенбаева
2. Кәмелетке толмаған оқушылар туралы ҚР Заңнамаларымен таныстыру және түнгі сағат 20.00 де кейін оқушылардың ата-анасының қадағаланусыз жүрмеуін бақылау Баяндамашы АІБ-ң қызметкері полиция аға лейтенант Д. Жамалов

Тыңдалды:

1. Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша мектеп директоры Г. Бекжанова кезектегі мобелдік топтың отырысын ашып рейдтердің өтілу барысы жайлы мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орыбасары М. Кузенбаевадан рейдтің өтілу барысы жайлы сөз берді. Ол өз сөзінде баяндамасында 2021 ж желтоқсан айының 6-24 күндері рейдтік шаралар ұйымдастырылғанын айтып өтті. Рейдтік шаралар кезінде мобильдік топ мүшелері халықтың көп шоғырланған жерлерде мәлтек аудардарда кезекшілік ұйымдастырылғанын оқушылардың арасында құқық бұзушылықтың алдын-алу жұмыстары жүргізілгенін айтып өтті. Жалпы рейдтік жүргізу барысында оқушылар тіркелмеді.

2. Екінші мәселе бойынша АІБ-ң қызметкері полиция аға лейтенант Д. Жамалов баяндама жасады. Өз баяндамасында желтоқсан айында жүргізілген рейдке қорытынды жасады. Баяндамасында ҚР Заңнамаларымен таныстырып өтті. Оқушыларды тәртіпке шақырып сабақ уақытында мектеп ауласынан тыс жерде жүрген оқушылар қолға түсіп ұсталса ата-анасын 5800 теңге айыппұл төленетінін айтты. Екінші рет ұсталған жағдайда екі есе төленетінін айтты. Осындай қатаң тәртіпті оқушылар мектептен тыс уақытта да сақтауын талап ететін айтылды. АІБ-ң қызметкері полиция аға лейтенант Д. Жамалов оқушыларға кешкі сағат 23⁰⁰-ден кейін көшеге шығуға болмайтынын ескертіп айтты. Компьютер ойындарын ойнауға тыйым салынатынын айтты. 21 жасқа дейінгі жасөспірімдерге тыйым салынатынын айтып өтті.

Жарыс сөзге шыққан оқушылар болды. 9 сынып оқушысы Айдос мейрам күндері ауылда отырыс жасауға болама деді? Тек қана күндіз шығуға болады. Түнде шығуға рұхсат жоқ. 10 сынып оқушысы Зайт Бекжан егерде үйдегілер кешке дүкенге бір затқа жіберсе не істейміз деп сұрады? Оған Д. Жамалов жауап берді. Ондай кезде қасына әпкеңді ме, ағанды ма біреуді ертіп шығу керек деді. Толық түсіндірме жұмыстарын жүргізді.

Қаулы:

1. Мобильдік топтың жұмысын жандандыру.
2. Оқушылардың жеке профилактикалық жұмыстарын жүргізу.

Мектеп директоры:

Г. Бекжанова

Хатшы:

А. Таскулова

Мектеп оқушыларының, жалпы жасөспірімдер арасында болатын құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша 8-11 сынып оқушылары арасында өткен сұхбат

Х а т т а м а

Өткен жері: акт залы

Өткен уақыты: 22.11.2021 ж.

Қатысқан 8-11 сынып оқушылары.

Барлығы оқушы :45

Қатысқан мұғалімдер: 12

Күн тәртібінде:

1. Жасөспірімдер арасында зорлық – зомбылық пен күш көрсетудің алдын алу мақсатында тәртіпсіздіктер мен құқықбұзушылықтың алдын алу.
2. Қалай зорлық – зомбылыққа душар болмау?
- 3.

Тыңдалды: Мектеп директоры - Бекжанова Гулжас

Қазақстанда салауатты өмір салтына қол жеткізуде, денсаулықты сақтау мен нығайтудағы басты міндеттің бірі – бала құқығын қорғау, зорлық-зомбылыққа қарсы күрес жүргізу. Егер жалпы айтқанда зомбылықты физикалық қасірет көрсету әрекеті деп анықтауы болса, онда тұрмыстық зомбылықта осы әрекеттің бастауы мен айқындау нүктесі анық белгіленеді. Ол – жанұя, яғни зұлымдықшы мен оның жемтігі ең жақын адамдар болады. Олар – жұбайлар мен балалар. Отбасындағы зорлық-зомбылық мәселесі әлемнің әр елінде ертеден орын алған. Зорлық балалардың денелік және психологиялық денсаулықтары және жан-жақты дамулары үшін ауыр машақат болып табылады. Әйелдер мен балаларға қатысты зомбылықтың алдын алу және бағытталған профилактикалық сипаттағы шараларды жүргізуде ақпараттық үгіттеушілік жұмыстарды өткізу қажет болып табылады. Зорлық-зомбылық құқықта «Бір адамның екінші бір адамға, оның жеке басына тиіспеушілік құқығын бұзатын тәни және психикалық ықпал жасауы» делінген. Тәни азабын шектірген зорлық – адамның ағзасына тікелей әсер ету, ұрып-соғу, денесіне зақым келтіру, тағы басқа. Тәни азабын шектірген зорлықтың салдарынан жәбірленушінің денсаулығына зиян келтірілуі мүмкін. Нашакорлық, темекіге, ішімдікке үйірлік бұзықтық жолға түсіп зорлық-зомбылық жасауға мүмкіндік туғызады, еңбек етуге, қоғамға, денсаулыққа, ұрпаққа, отбасына зиянын

тигізеді. Салауатты өмір сүрудің бір негізгі күрделі мәселесі – жаман қылықтардан, яғни зорлық-зомбылықтан аулақ болу. Ішімдікке үйір адам есінен айырылып, қасындағы адамдарға зиянын тигізеді, отбасына ойран салады, отбасы мүшелеріне оғаш қылықтар көрсетіп мазасын алады. Бұл баланың психологиясына кері әсерін тигізеді. Бала өзіне керекті рухани дүниенің барлығын қоршаған ортадан алады. Отбасындағы тұрмыстық қатынастар саласындағы құқық бұзушылықтың алдын алуға бағытталған заңды нормалар жетілдірілді. Біздің мектебімізде оқушылар арасында бір-біріне әлімжеттік көрсету, зорлық-зомбылық көрсету бар ма? Оқушылар арасындағы жаппай төбелес сабақ уақытында емес, сабақтан тыс уақыттарда орын алып жататындығы белгілі. Зорлық деген сөздің астарында ұрлау, балалар өлімі, дәстүрлі тәжірибеге байланысты жарақат алу, сондай – яқ жыныстық, психикалық және тұлғалық балаларға қатысты тәртіп шаралары сияқты тұлғалық жазалауды қосқанда қиянат жасау түсінігі жатыр. Конвенцияда балаларға қатысты зорлықтың қандай да түрі болсын, қай жерде болсын ешқандай актала алмайды делінген. Зорлық көрген балалар көбінесе тамақтанбайды да түрлі ауруларға ұшырайды, мектепте нашар оқиды, өзін – өзі бағалауы төмен болады. Конвенцияға сәйкес балаларға қатысты зорлық көрсету адам құқықтарының бұзылғандығын білдіреді..

Кузенбаева Мадина –ДТІЖО

Көшеде түнгі беймезгіл уақытта қалмауға тырысу, көшеде танымайтын адамдармен әңгімелеспеу және онымен қараңғы жерлерге, адамдар жоқ орындарға және т.б. жерлерге бармау. Егер Сізге тұрмыстық зорлық – зомбылық қауіп төндірсе, үйден кетіп қалуға тырысу, ертерек қашып кетуге сөмкенді дайындау, тиісті құжаттарынмен бірге, көрші – көлемдерінмен сөйлесу, айқай – шу шығарылғанда келу және полицияға хабарлау. Қылмыстың бір түрі – балаға зорлық көрсету. Озбырлық, зорлық-зомбылық көрсету, жаман қарау, ауыр физикалық және психологиялық зақым көрсету деректері күн сайын газет беттерінде жиі кездесіп тұрады. Қауіп-қатер азайту, балаларды зейінділікке, сақтыққа, қауіпті жағдайлардың алдын алуға үйрету керек, ондай жағдайларды олар дала немесе үйде де кездестіруі мүмкін. Барлық қылмыстардың ішінде ең ауыры зорлау болып табылады. Көп жағдайда милицияға ол туралы хабарлай алмайды, себебі білместік немесе қорқыныш сезім, үрей билейді. Сондықтанда балаға мынаны түсіндірген жөн:- Үйде жалғыз болғанда, бөтен адамдарды үйге кіргізбеу керек; - Бөтен біреудің машинасына отырмау, қыдырып жүргенде бөтен адамдардан тәтті,

сыйлықтар алмау керектігін үйрету қажет; -Көшенің қараңғы жерлеріне көпшілік жүрмейтін саябақтар мен стадиондардан аулақ жүруге үйрету. Ал ата-аналарға осыған жауап:- Балаға сеніңіз, сонда ол сізге барлық шындығын айтуды үйренеді; - Дұрыс тәрбие балаға болашаққа деген сеніммен қарауға және қауіп-қатерді тез білуге үйретеді; - Тәрбиеші мұнәсипетіңізді жалдағанда өте мұқият болған жөн, себебі сіз балаңызды басқа адамның тәрбиесіне бергелі отырсыз; - Егер сіз балаға қатыгездікпен қарау жағдайларын естігін болсаңыз немесе көрген болсаңыз бірден тиісті органдарға хабарлаңыз.

Шешім етеді :

1. Жасөспірімдер арасында зорлық –зомбылық пен күш көрсетудің алдын алу мақсатында тәртіпсіздіктер мен құқықбұзушылықтың алдын алу шаралары күшейтілсін.
2. Зорлық – зомбылыққа душар болған жағдайда «Сенім телефоны», «Сенім жәшігі», «111» ақпараттық қызметінің қызметін пайдалану
3. Бөгде адамдармен қарым – қатынас жасауды басты назарда ұстау7

ДТІНО: Р. М. Кузнецова.

№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі
коммуналдық мемлекеттік мекемесі

ТӘРБИЕ САҒАТЫ

«Заңды білу - заман талабы»

Орындаған

9 сынып жетекшісі
А. Таскулова

2021-2022 оқу жылы

№52 С. Бегалин жалпы орта мектебі
Құқық бұзушылыққа қарсы күрес аяқтамасы
2021-2022 оқу жылы

Мектебімізде құрылған құқық тәрбие мен құқықбұзушылықтың алдын-алу кеңесінің жұмыс жоспары құрылды. Жыл бойына құрылған жұмыс жоспарымен кеңес мүшелері толығымен таныстырылды. Жоспарға сай жоспарланған жұмыстар толығымен өтілуде. Жыл бойы оқушыларды мектепшілік кезекшіліктің бақылауымен қарым-қатынас дәптеріне белгіленіп отырды. Жыл бойы сабақтан себепсіз көп қалатын және тәртіп бұзатын оқушылардың үйлеріне барып, ата-анасымен кездесулер болды. Кеңес мүшелері үнемі қадағалап отырды. Кешікпелі уақытта көпшеде себепсіз оқушылардың жүрмеуін тәртіп сақшылары мен кеңес мүшелері және класс жетекшілер жұмыс жасады. Үнемі ата-аналармен кеңес мүшелері тығыз байланыста болды. Аткарылған жұмыстары туралы ай сайын тәрбие ісінің орынбасары М. Кузенбаева мәлімдеме жасап отырды. Оқушылардың сабақтан себепсіз қалмауын және тәртібін жыл бойына кеңес мүшелері класс жетекшілерімен үнемі сөйлесіп, отырыстар өткізді. Мектебімізде 9-11 сыныптарға «Жасөспірімдер арасындағы құқықбұзушылықтың бағдарламасын ұйымдастыру» тақырыбында семинар өтті. Семинардың мақсаты - балалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау, қоғамдағы отбасылардың ролі, отбасылық қолайсыздықтың алдын алу, ата-аналар мен педагогтардың бала құқықтары мен міндеттеріне қатысты мәселелерін талқылау болды. 8 сынып жетекшісі Б. Аманкелді «Құқық әлемінде», 3-сынып жетекшісі Б. Бишова, «Жол тәртібін білейік аман-есен жүрейік» тәрбие сағатары өтті. 6 сыныпта жетекшісі Б. Тулекова «Тәртіп және біз», 11 сыныпта 9 сынып жетекшісі Бурлибаева Т. «Бала құқығы» тақырыптарында тәрбие сағаттары өтті. Сонымен қатар қаңтар айында «Заң және заман» тақырыбында дөңгелек үстел өтсе, наурыз айында У. Жиенбаева «Заң білмеген зардап шегеді» атты интеллектуалды жарысы өтті. Құқықбұзушылықтың алдын-алу кеңесінің жұмыс жоспары уақытылы жұмыс жасап отырды.

Тәрбие ісінің орынбасары

М. Кузенбаева.